



ת"פ 14663/06/22 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד אביב ארקיבה (עציר) - הובא ע"י שב"ס

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 14663-06-22 מדינת ישראל נ' ארקיבה(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת שוש שטרית המאשימה	מדינת ישראל - תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד שגיא אבנעים
נגד הנאשם		אביב ארקיבה (עציר) - הובא ע"י שב"ס ע"י ב"כ עוה"ד סוף פטישי ממשרדו של עו"ד עלי אבו לבן

גזר דין

על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק דנן, הורשע הנאשם בנהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א - 1961; נהיגה בשכרות, עבירה לפי סעיף 63 (3); החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7 (א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נ"ח), התשל"ג - 1973.

בת"פ 51066-02-22, המצורף לתיק דנן, הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7 (א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נ"ח), התשל"ג - 1977.

כתבי האישום המתוקנים

1. על פי החלק הכללי בכתב האישום בתיק דנן, ביום 24.11.2020, במסגרת הליך מ"ת 7856-11-20 פסל בית המשפט את הנאשם מלגד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

מהעובדות עולה כי ביום 01.06.2022, סמוך לשעה 06:30, נהג הנאשם ברכב בו נסעו גם אשתו ובתו כשמושב האחורי של הרכב, החזיק סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 450 גרם נטו שלא לצריכתו העצמית. בעודו נוהג ברכב, כרזו השוטרים לנאשם לעצור את הרכב ולאחר שעוכב בגין חשד לנהיגה תחת שיכרות או סמים, סירב הנאשם לביצוע בדיקת דם או בדיקת שתן לצורך איתור סמים. במעשיו המתוארים ובשל סירובו כמתואר לעיל, נהג הנאשם בהיותו שיכור, תחת השפעת סם.

מעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 51066-02-22 המצורף, עולה כי ביום 27.07.2021, נמצא הנאשם מחזיק בביתו, בתוך פח במטבח הבית, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 50 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית.

תסקיר שירות מבחן



2. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש ושירות המבחן נדרש לתסקיר בעניינו של הנאשם. מתסקיר שהוגש ביום 05.03.2023 עולה כי הנאשם בן 23 שנים, רווק ואב לתינוקת בגיל שנה ושלושה חודשים, שטרם מעצרו הנוכחי התגורר בדירה שכורה עם בת זוגו בבאר שבע ועבד בעבודות מזדמנות.

ממידע הקיים אצל שירות המבחן אודות הנאשם עולה כי הנאשם הופנה לשירות המבחן לנוער בהיותו בגיל 13, כשכבר אז נבנו עבורו תכניות שיקומיות שהתאפיינו במעטפת מענים מתאימים לצעירים בסיכון, אולם הנאשם התקשה לשתף פעולה עם התכניות השונות שהוצעו לו והמשיך להיות מעורב בפלילים.

התסקיר מפרט בהרחבה בניסיונות טיפוליים קודמים במסגרת השירות בין השנים 2016-2018 לרבות שילוב הנאשם בתכנית בית משפט קהילתי בסוף שנת 2017 בגדרה נבנתה עבורו תכנית שיקום שכללה טיפול בהתמכרות לסמים במסגרת מרכז חוסן, סיוע והכוונה בתעסוקה, טיפול פרטני וסיוע בבניית סדר יום קבוע תוך השתלבות בתרבות פנאי. הנאשם השתלב בטיפול במרכז חוסן בבאר שבע, שיתף פעולה עם גורמי הטיפול וביטא מוטיבציה. יחד עם זאת, התקשה להתנתק מחברה שולית ולשמר הימנעות משימוש בסמים לאורך זמן, ובעודו משולב בבית המשפט הקהילתי, שב והסתבך בפלילים.

בכל הנוגע לתיק דנן, ציין השירות בניסיונות חוזרים לגייס את הנאשם המתמודד עם התמכרות ממושכת לסמים, למסגרת טיפולית אינטנסיבית, ארוכת טווח כדוגמת קהילה טיפולית, אולם ללא הועיל.

בהתייחס לביצוע העבירות בתיק דנן ובתיק המצורף, ציין השירות בהודאה מלאה של הנאשם אשר גם הביע חרטה. הנאשם מסר הסייע את בת זוגו ובתם לבית אמה, על אף שידע שהוא פסול לנהיגה עד תום ההליכים. הנאשם מסר כי לא הפעיל שיקול דעת סביב המותר והאסור וכי מדובר בהתנהגות חריגה. אשר לנהיגה בשכרות, מסר כי עישן סמים בערב קודם וכי את כמות הסמים שנתפסה ברכב רכש לשימוש העצמי בלבד ושלל כל כוונה לסחר והפצה. בהקשרים אלה, ציין השירות בהתרשמותו כי נאשם ביצע את העבירות לעיתים בתכנון מראש על אף ידיעתו את החמור והאסור שבהתנהגותו ולעיתים באימפולסיביות. עוד התרשם כי הנאשם לא שיתף בכנות סביב המניעים לשימוש בסמים (על רקע פטירת קרוב משפחה כטענתו ביחס להחזקת הסמים בתיק המצורף) אלא כי התנגדותו לאורך שנים להשתלב בהליכים שיקומיים שהוצעו לו בתחום הסמים נובעת מחששו להפסיד את הרווחים שהסם מהווה עבורו.

ממידע שהתקבל אודותיו מגורמי הטיפול בכלא אוהלי קידר כי ביום 20.10.22 השתלב בתכנית הכנה לגמילה ובמסגרת חינוך ללא עבירות משמעת. בדיקת השתתפות האחרונה מיום 14.12.22 נמצאה ללא שרידי סם מכל הסוגים. סדר יומו כולל מסגרת חינוך, תעסוקה במפעל יצרי ובקבוצות שונות. ביחס לתפקודו דווח כי הינו בעל מוטיבציה, מתמיד להתייצב בכל המפגשים, לוקח חלק פעיל בקבוצה, מביא מעולמו הפנימי ומשתף אודות נזקי התמכרותו ומחיר הקשיים.

עוד עולה מהתסקיר כי לנאשם גורמי תמיכה המגלים רצון לסייע לו בעתות משבר ומצוקה, כי הוא שומר על ניקיון מסמים ומוסר דגימות שתן לאיתור שרידי סם שתוצאותיהן שוללות הימצאותם של שרידי סם מכל הסוגים. השירות ציין כי בפגישה עמו, נראה אסוף ומחובר לעצמו, ביטא תובנות ביחס למחירים שמשלם ולחשיבות שבציות לחוק, ומודעות לנזקים שגרם לעצמו למשפחתו הרחבה. השירות התרשם ממאמציו של הנאשם לערוך שינוי חיובי, אם כי מדובר בשלב ראשוני באופן שתואם לשלב בו הנאשם מצוי בהליך השיקומי.

מצד שני, בבחינת גורמי הסיכון להישנות העבירות, ציין השירות בקשיים רגשיים של הנאשם על רקע משבר בגירושין של



הוריו, אשר לא עבדו ולא טופלו, מכאן ובנוסף ליקויי למידה וקשיים לימודיים, נשר הנאשם ממסגרת הלימודים, החל להיות מעורב בחברה שולית כדרך לסיפוק תחושת שייכות. השירות חזר וחיידד בעובדה כי הנאשם מתמודד הנאשם עם בעיית התמכרות לסמים, אשר מחד הוא מכיר בעומקה וחומרתה, אולם מתקשה לוותר על הרווחים שהסם מהווה עבורו, וכי בעתות משבר ומצוקה נוטה לצרוך סמים, נוטה לפעול באימפולסיביות ובאופן שעלול לסכן חיי אדם כפי שעולה מהתנהגותו בעבירות תעבורה עת נהג ללא רישיון נהיגה בתוקף ובהיותו נתון תחת השפעה של סמים.

השירות העריך קיומה של רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום הסמים ועבירות תעבורה, לרבות חזרה לשימוש בסמים.

השירות ביטא בפני הנאשם את הערכתו לתהליך שיקומי שעובר בהליך המעצר, אולם שיקף בפניו כי הוא מצוי בשלב ראשוני ביחס להתמכרותו האינטנסיבית וכי הוא זקוק לתקופת טיפול משמעותית יותר בקהילה סגורה במסגרת יחזק את הכלים שרכב ויקבל כלים נוספים להתמודד עם משברים ולהימנע משימוש בסמים בעתיד, אולם הנאשם סרב ובקש להגיע להסדר טיעון על מנת לסיים את ההליך המשפטי. נוכח המתואר, שירות המבחן לא בא בהמלצה עונשית שיקומית וציין כי יילקח בחשבון תקופת מעצרו והניסיון השיקומי שעבר במסגרת כותלי הכלא.

הראיות ותמצית טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ התביעה, עוה"ד שגיא אב נעים, הגיש כראיה את רישומו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, גז"ד דין מת"פ 49504-08-18 הכולל מאסר על תנאי בר הפעלה בן 12 חודשים וכתב התחייבות להימנע מעבירה בסך 5,000 ₪.

בטיעוניו עמד על פגיעה משמעותית של הנאשם בערכים המוגנים שנועדו להגן על בריאות הציבור מפני נגע הסמים, ובמיוחד בערכים המוגנים הנוגעים לשלומם וביטחונם של הנוהגים בכביש והולכי הדרך, נוכח נהיגתו בשכרות, כשהוא פסול לנהיגה ומחזיק ברכב סמים מסוכנים. בהגישו את שילוב העבירות בתיק דנן, עתר התובע לקבוע את מתחם העונש ההולם כך שינוע בין 10 ל - 20 חודשי מאסר בפועל. אשר לעבירת הסמים בתיק המצורף, עתר לקבוע את מתחם העונש ההולם כך שינוע בין 4 ל - 9 חודשי מאסר בפועל.

בהתייחס לעונשו של הנאשם, סבר כי יש להעמידו ברף הגבוה של כל אחד מהמתחמים להם עתר. התובע נימק בעברו הפלילי של הנאשם תוך שהדגיש במאסר על תנאי חב הפעלה בן 12 חודשים העומד לחובתו בגין הרשעה קודמת בעבירות סמים, ועתר להפעילו במצטבר לעונש שיושת עליו, בהינתן כי הנאשם החמיר מעשיו בפעם זו, הן ביחס לכמות הסמים אותה החזיק והן לאופן החזקתה ברכב בו נהג כשהוא פסול ותחת השפעת סמים. לדידו של התובע, יש להחמיר עם הנאשם לו נתנו הזדמנויות רבות לשיקום, וכמו אז, גם בפעם זו, סירב להצעות שירות המבחן להשתלב בהליך שיקומי אינטנסיבי והעדיף לסיים עניינו בין כתלי בית הסוהר תוך שהוא מותיר סיכון משמעותי להישנות העבירות.

כמו כן, עתר התובע להפעלת התחייבות להימנע מעבירה בסך 5,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה בפועל, קנס כספי משמעותי נוכח שעבירת הסמים בוצעה על רקע רצון להרוויח כסף קל, מאסר מותנה וארוך אשר בו יהיה בכדי להרתיע את הנאשם ועבריינים פוטנציאליים.



4. **ב"כ הנאשם, עוה"ד סוף פטישי,** טען כי הנאשם עבר שינוי משמעותי מיום מעצרו ואשר עליו נלמד לא רק מתסקיר שירות המבחן אלא מהשיחות עמו. נטען כי לעומת הליכים משפטיים פלייליים קודמים, בהליך זה, הנאשם נעצר כשהוא אב לתינוקת, ועובדה זו טלטלה את עולמו, עד כדי שהחליט לעבור תהליך מאוד משמעותי במסגרת המעצר שלו בשב"ס כנלמד מתסקיר שירות המבחן בו הרחיב בטיעונו. ב"כ הנאשם ביקש כי סירובו של הנאשם להשתלב בקהילה טיפולית כהצעת שירות המבחן, לא תהא לו לרועץ, ובתוך כך הסביר וציטט מדברי הנאשם שאמר לו **"הדבר שהכי חשוב לי זה לחזור הביתה משוקם אני עובר כאן תהליך בכלא אני מרגיש שאני מתקדם ומתפתח אני לא רוצה לעצור את זה"** ב"כ הנאשם הוסיף כי הגם ששיקף לנאשם את חשיבות המלצת שירות המבחן והסיכון להחמרה במצבו, הנאשם עמד בדעתו לעבור את ההליך השיקומי בין כתלי הכלא.

לדידה של ההגנה, יש לקבוע מתחם אחד כולל לכלל העבירות בשני התיקים, כזה שינוע בין 12 ל 16 חודשי מאסר בפועל, ובתימוכין הפנה למספר מקרים בפסיקה.

בהתייחס להפעלת המאסר המותנה סבורה ההגנה כי יש להפעילו בחופף למאסר שיושת על הנאשם, ונימק בכך שהעבירות בוצעו ביום האחרון לתנאי. בנוסף ציין את ההליך השיקומי אותו עובר הנאשם בין כתלי הכלא.

הנאשם בדבריו חזר לקחת אחריות על מעשיו. טען כי הוא כבר 7 חודשים שוהה באגף טיפולי ועובר הליך טיפולי. לדבריו, הבין כי סמים זו לא הדרך עבורו, כי היום הוא נקי, משתתף בקבוצות פרטניות, ובסוף הדברים חזר והביע צער על מעשיו.

דין והכרעה

מתחם העונש הולם

5. מתחם העונש למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה, לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשם של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון זה על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

עבירות סמים פוגעות בערך החברתי שנועד להגן על שלומו ובריאותו של הציבור מפני פגיעתם הקשה של הסמים, אשר היקפה רחב והשפעתה משלחת בחברה בריאותית, חברתית וכלכלית. בעבירות מסוג זה, לשיקולי ההרתעה ינתן משקל נכבד במכלול השיקולים לעונש (ראו בע"פ 9482/09 **ביטון נגד מדינת ישראל** (2011) ובע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (22.6.2010)).

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד".



נהיגת רכב תחת השפעת משקאות משכרים מהווה פגיעה בערך החברתי שנועד להגן על שלומם וביטחונם של ציבור הנהגים והמשתמשים בדרך, כדברי בית המשפט (מחוזי חי') 65804-11-20 מ"י נ' אלקובי (10.12.2020):

"אין צורך להכביר במילים באשר למסוכנות הטמונה בביצוע העבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול הן כלפי הנהג עצמו והן כלפי כלל המשתמשים בדרך: נהיגה בשכרות הינה אחת מן הסיבות המרכזיות לגרימתן של תאונות דרכים, דבר המסכן את שלום הציבור ופוגע בביטחונו. אשר על כן, מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים- תהא רמת האלכוהול בדמם, אשר תהא".
(ראו גם: רע"פ 7042/13 נעים סולטאן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (26.12.2013): רע"פ 2508/11 סמולנסקי נ' מדינת ישראל (31.3.11)).

כמו הערך המוגן שבבסיס האיסור של נהיגה ללא רישיון נהיגה - כך הערך בבסיס האיסור על נהיגה בזמן פסילה, אשר נועד להגן על קדושת החיים, על חייהם ושלומם של הנוהגים בכביש והולכי הרגל. עבירה של נהיגה בזמן פסילה היא מהחמורות בפקודת התעבורה, נוכח הסיכונים לשלומם של משתמשי הדרך, הסיכונים כלכליים בדמות מימוש פיצויים לנפגעי גוף ורכוש במקרה של תאונת דרכים, לרבות בהשלכות הכלכליות על ציבור הנהגים בעליית פרמיות הביטוח.

נהיגה בזמן פסילה מבטאת התרסה ממש נגד שלטון החוק וזלזול בצווים משפטיים. נהיגה בפסילה מלמדת על כי שוב לא ניתן להרחיק את הנהג/הנאשם מהכביש באמצעות ענישה בדמות פסילת רישיונו בלבד, כדברי בית המשפט ברע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' מוראד אבו לבן (8.5.07):

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב... על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי 'מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים'".

ברע"פ 665/11 עאלה אבו עמאר נ' מדינת ישראל, תק-על 2011 (1) (24.1.11) דובר על שילוב עבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה וביטוח, והדברים נכונים גם למקרה הנדון, בהינתן כי נהיגה בזמן פסילה כרוכה בנהיגה ללא רישיון נהיגה וללא תעודת ביטוח:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת".

6. **בחינת נסיבות ביצוע העבירות מלמדת על פגיעה משמעותית של הנאשם בערכים המוגנים עליהם עמדתי לעיל. החזקת סמים שלא לצריכה עצמית תביא בחשבון את סוג וכמות הסם, אופן החזקתו ועד כמה נראה כי ההחזקה קרובה יותר להפצה וסחר (חלוקתה למספר רב של מנות לצריכה עצמית, כספים שנתפסו, משקל אלקטרוני, רשימות וכדומה). המדובר בהחזקת סמים מסוג קנבוס שאמנם נמנה על הסמים הקלים, אם כי עדיין סם מסוכן ובעל**



פוטנציאל לסכן את בריאות הציבור אשר המאבק בהפצת הסמים כולל הפצתם של סמים קלים כדוגמתו. בהקשר זה ניתן להוסיף ולומר כי חרף כמות הסם שאינה קטנה, לא נמצא ראיה, אף לא אינדיקציה לעבירות עתידיות של סחר ו/או הפצה. הדברים מקבלים משנה תוקף לאור העולה מתסקיר שירות המבחן בקשר עם התמכרותו העמוקה של הנאשם וצריכת סמים אינטנסיבית. על כן, נראה כי אין ממש בטיעוני התובע בקשר רצון כזה או אחר של הנאשם להשיג רווח כלכלי מהיר וקל, אלא כהתרשמות שירות המבחן, הרווח אותו מפיק הנאשם מהסמים, נעוץ בעיקר בצורך להתמודד עם תחושת הבדידות והדחייה אותן הוא נושא מילדות.

לצד האמור, נמצא חומרה ממש במעשי הנאשם נוכח מהות ושילוב העבירות. הנאשם נתפס כשהוא נוהג ברכב כשהוא פסול לנהיגה, בעודו מסיע ברכב את אשתו ובתו התינוקת ואם לא די בכך, במושב האחורי של הרכב, החזיק הנאשם בכמות סמים נכבדה, 450 גרם קנבוס, והוסיף והחמיר מעשיו, עת סרב, ולא בכדי, לבצע בדיקת שכרות, ובדין הורשע בעבירה של נהיגה בזמן שכרות.

בנהיגה תחת השפעת אלכוהול, יש ללמד על הלך נפש של פזיזות, וזו כאמור טומנת בחובה סכנה ממשית לשלומם וחיייהם של נהגים והולכי הרגל. למרבה המזל האירוע שכלל נהיגה בזמן פסילה, שאף היא עבירה חמורה בה גלומים סיכונים רבים כאמור, תינוקת במושב האחורי, לצד 450 גרם סמים ברכב, הסתיים בתפיסת הנאשם על ידי השוטרים ולא בתאונה שיכול והייתה קטלנית.

ענישה נוהגת

7. בחינת הענישה הנוהגת בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, מעלה כי מתחמי הענישה שבין מספר קצר של חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, נקבעו ואושרו במנעד רחב של כמויות של החזקת סמים מסוג קנבוס. כך למשל, **ברע"פ 1830/16 רקיבי נגד מדינת ישראל** (11.4.16) אושר מתחם עונש הנע בין 6 ל 15 חודשי מאסר בפועל, בנסיבות בהן החזיק הנאשם ברכבו סם מסוג חשיש מחולק לאריזות רבות במשקל כולל של כ - 2,300 גרם. על הנאשם, נעדר עבר פלילי ותסקיר חיובי, הושתו 8 חודשי מאסר בפועל.

בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 24043-04-17 אל קשכר נגד מדינת ישראל (4.6.17) אושר עונש בן 7 חודשי מאסר בגין החזקת קנבוס במשקל 922.40 גרם נטו.

בת"פ (שלום ב"ש) 51742 07-21 מדינת ישראל נ' אלעסלה (ניתן ב 14.11.22) נקבע מתחם עונש הולם הנע בין **מספר קצר של חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל**, בנסיבות בהן הורשע הנאשם בהחזקת 600 גרם סם מסוג קנבוס, מתחת למושב האחורי ברכב בו נהג על כביש 40 לכיוון צפון, במטרה להעבירם לאחר.

בת"פ (ב"ש) 19923-05-19 מדינת ישראל נ' אלאפסק (5.1.21) דובר על החזקת סם קנבוס במשקל של 1.7 ק"ג. על הנאשם שהיה בעל הרשעות קודמות ובעניינו הוגש תסקיר חיובי, הוטלו 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

8. **עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים** לרוב נדונה בבית משפט לתעבורה. בבחינת הענישה



הנוהגת נמצא כי זו כוללת מתחמי ענישה הנעים בין פסילה קצרה ללא מאסר או מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר בפועל ובצד פסילה ארוכה ועונשים נלווים.

9. אשר לעבירה של נהיגה בזמן פסילה - ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** (18.12.13) קבע בית המשפט העליון כי **מתחם ענישה הנע בין 7-20 חודשי מאסר בפועל הינו מתחם הולם לעבירות של נהיגה בפסילה, ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה בתוקף, וכי עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ו-4 שנות פסילה אינו חמור בנסיבות המקרה**. במקרה זה דובר במי שנהג ברכב כתוקף רישיון הנהיגה שלו פג 14 שנים קודם, ורישיונו נשלל במסגרת 6 תיקים שונים. בית המשפט עמד על עברו התעבורתי חלקן בעבירות חמורות וציין: "רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי - דרך ואל שאר המשתמשים בכביש".

בפסיקה מהשנים האחרונות נלמד על מגמת החמרה בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה. כך למשל: ברע"פ 5697/21 **ג'מאל ג'ארחי נ' מדינת ישראל** (25.08.2021) נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה אשר קיבל ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו אשר גזר 9 חודשי עבודות שירות (והפעיל מאסר על תנאי בן 6 חודשים בחופף) על הנאשם, בעל עבר פלילי שהורשע בנהיגה בזמן פסילה (בשני הליכים קודמים) **ללא רישיון נהיגה בתוקף** ותעודת ביטוח. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה בציינו: "**חומרת העבירה בה הורשע המבקש מחייבת ענישה המבטאת את משקל הערכים המוגנים שהופרו ומעבירה מסר תקיף ומרתיע, ובפרט באשר לעבריינים "בעלי עבר תעבורתי עשיר", השבים ומבצעים את העבירות; ולפיכך, הענישה הראויה כוללת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח". בית המשפט גזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, הפעיל את המאסר על תנאי, כך שחציו ירוצה במצטבר ופסל את הנאשם מלנהוג למשך 10 שנים במצטבר לכל פסילה אותה מרצה.**

בית המשפט העליון ציין בהחלטתו "**המבקש הורשע בביצוע עבירות תעבורה חמורות, כאשר בחר במודע לנהוג ברכב ללא רישיון ובזמן פסילה, באופן הטומן בחובו סכנה ממשית למשתמשי הדרך האחרים. על כן, לא מצאתי כי העונש שבית המשפט המחוזי השית על המבקש סוטה ממדיניות הענישה המקובלת, אלא כי משקף נכונה את חומרת מעשיו, ואף מקל עמו". (ההדגשה שלי ש.ש).**

ברע"פ 1483/19 **אייל לפשיץ נ' מדינת ישראל** (6.3.19) נדונה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט מחוזי מרכז - לוד, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בפתח תקווה. המדובר במבקש שנהג ברכב ביוזמו כי הוא פסול מלהחזיק ברישיון וכשאין בידו רישיון נהיגה, רישיון רכב ותעודת ביטוח ברי-תוקף. בית משפט השלום, התבסס בגזר דינו על חומרת העבירות ומדיניות הענישה הנוהגת, וקבע את מתחם הענישה ההולם בין **7 ל-20 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה ופסילת רישיון הנהיגה למשך שנים ארוכות. בית המשפט העליון קבע כי "**במכלול נסיבות העניין העונש שהוטל על המבקש הולם את חומרת מעשיו, ואין להתערב בו. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סכנה לביטחונם ולשלומם של הנהגים והולכי הרגל שבסביבה, והיא אף משקפת יחס מזלזל בחיי אדם, בצווי בית המשפט ובחוק.."**

ברע"פ 1883/19 **רועי ביטון נ' מדינת ישראל** (28.3.19) דחה בית המשפט בקשתו של מי הורשע בעבירות של נהיגה ללא רישיון, נהיגה בזמן פסילה נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון רכב. בית משפט קמא הורה על הארכת מאסר מותנה בן



12 חודשים, השית פסילה בת 30 חודשים והפעיל פסילה מותנית בחופף. ערעור המדינה התקבל, ועל המבקש נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי הפעיל במצטבר כך שירצה 20 חודשי מאסר, ו 42 חודשי פסילה.

ברע"פ 5244/17 **תורג'מן נגד מדינת ישראל** (12.9.17) נדחתה בקשת המבקש שהורשע בנהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא ביטוח וללא רישיון רכב (היה פסול במסגרת שלושה הליכים נפרדים) כשרישיון הנהיגה שלו פקע למעלה מ-20 שנה ובעוד שרישיונו נפסל לצמיתות על ידי משרד הרישוי. ערעור המדינה על מתחם העונש וקלות העונש - 7 חודשי מאסר בפועל שכלל הפעלה בחופף של 2 מאסרים על תנאי (בני 7 ו 31 חודשים) - התקבל. חלף מתחם ענישה הנע בין **מאסר על תנאי ועד מאסר ממושך**, קבע **בית המשפט המחוזי את מתחם העונש ההולם בין 6 עד 20 חודשי מאסר בפועל**. עונשו של הנאשם, בעל עבר תעבורתי הכולל עבירה של נהיגה בזמן פסילה, **נגזר ל- 10 חודשי מאסר בפועל**, והמאסרים המותנים הופעלו במצטבר, כך שעל המבקש הושתו 20 חודשי מאסר בפועל.

בעפ"ת 21538-08-19 (מחוזי ב"ש) **מדינת ישראל נ' טלאל ג'ניים** (20.1.20) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, **נהיגה כשרישיון נהיגה פקע מעל לשנה** וללא ביטוח. המדובר במי שנהג כשהוא פסול מלנהוג במסגרת 5 הליכים (תיקים) נפרדים, לתקופה מצטברת של 88 חודשים ועונשו נגזר ל 7 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. **בית המשפט המחוזי (השופטת גילת שלו) קבלה את ערעור המדינה על קולת העונש**, ובתוך כך נדרשה למתחם העונש שקבע בית המשפט השלום (מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל). בציינה כי המתחם אותו קבע בית המשפט קמא אינו מתיישב עם חומרת מעשי הנאשם, מידת פגיעתם בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, **קבעה את מתחם עונש ההולם בין 6 ל 20 חודשי מאסר בפועל**, ואת עונשו של הנאשם, בעל עבר תעבורתי מכביד ביותר, העמידה על 12 חודשי מאסר בפועל ובנוסף הופעל מאסר על תנאי במצטבר, ופסילת רישיון נהיגה למשך 36 חודשים.

מכלל הדברים האמורים, ולאחר שנתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירות בתיק דנן ובתיק המצורף, מידת פגיעת הנאשם בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, **הנני לקבוע את מתחם העונש ההולם לכלל העבירות, בתיק דנן, כך שינוע בין 10 ל - 24 חודשי מאסר בפועל , ואת מתחם העונש ההולם בתיק המצורף, כך שינוע בין מאסר על תנאי ועד 10 חודשי מאסר בפועל**.

עונשו של הנאשם

10. בגזירת העונש המתאים לנאשם במתחמי הענישה שנקבע לעיל, אתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

הנאשם הנותן את הדין, צעיר בן 23 ואב לתינוקת. בגדרי השיקולים לחומרה יינתן משקל לעברו הפלילי הכולל 4 הרשעות, בין השנים 2014 - 2021 במגוון עבירות (רכוש, סמים, הפרת הוראה חוקית) בגין ריצה עונשי מאסר בפועל לצד סנקציות עונשיות נלוות. הרשעתו בשנת 2019 בת"פ 49504-08-18 כללה צירוף של 5 תיקים נוספים (מתוכם 4 תיקי נוער) במגוון עבירות רכוש, סמים, אלימות בגינם נגזרו עליו 14 חודשי מאסר בפועל, ובין היתר הושת עליו מאסר על תנאי בן 12 חודשים ואותו עתרה התביעה להפעיל במצטבר לעונש שיושת עליו בתיק דנן.

הרשעתו האחרונה מנובמבר 2021 בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, אותה ביצע בשנת 2020 ובגינה



הושת עליו מאסר קצר בעבודות שירות.

בנוסף, נמצא כי רישומו התעבורתי של הנאשם כולל 2 הרשעות. הרשעתו האחרונה משנת 2021 בעבירה של אי ציות תמרור משנת 2020. בשנת 2019 הורשע בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא רישיון רכב, ועונשו נגזר במסגרת ת"פ בת"פ 49504-08-18 לעיל, שם הורשע בביצוע עבירות רכוש שהיו כרוכות בנהיגה ללא רישיון נהיגה, בצוותא חדא עם אחרים.

יוצא איפה כי מדובר בנאשם אשר חרף גילו הצעיר הספיק לצבור עבירות מתחום הסמים, הרכוש, האלימות ולרבות נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא רישיון רכב. אם לא די בכך, הרי שחרף מאסרים ממושכים שריצה, וחרף מאסר על תנאי ארוך התלוי כחרב מעל ראשו, חזר לסורו וביצע עבירות סמים ותעבורה בנסיבות מחמירות.

כידוע, בעבירות סמים תינתן הבכורה לשיקולי הרתעת היחיד והרבים ולאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (ע"פ 3820/09 מדינת ישראל נ' אוהיון), כך נכון גם ביחס לעבירות שיש בביצוען לסכן את שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך. לצד הדברים האמורים, הגם שאין ולא נטען להליך טיפולי שקומי המצדיק חריגה ממתחם העונש, במסגרת בחינת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש, יינתן משקל משמעותי למוטיבציה אותה מגלה הנאשם ליציאה ממעגל הסמים והפשיעה, לה נמצא ביטוי ממשי בהליך טיפולי במסגרת הליך המעצר עליו נלמד בהרחבה מתסקיר שירות המבחן המביא ממידע שהתקבל אודותיו מגורמי הטיפול בכלא אוהלי קידר בו עצור הנאשם, ואשר נמצא בו התייחסויות חיוביות בקשר עם הנאשם.

עוד יינתן משקל ממשי לאחריות שלקח הנאשם על מעשיו והודאתו שחסכה זמן שיפוטי משמעותי ומשאבים ציבוריים נוספים.

סיכום מכלול הדברים האמורים, ולאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים הנדרשים לבחינת עונשו של הנאשם, מצאתי לגזור עליו עונש אחד לכלל העבירות בשני התיקים שבכותרת, וכדלקמן:

א. 11 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו על פי רישומי שב"ס.

ב. הפעלת מאסר מאסר על תנאי בן 12 חודשים, מת"פ 49504-08-18 באופן בו ירצה הנאשם מחציתו בחופף ומחציתו מצטבר. סה"כ ירצה הנאשם 17 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו על פי רישומי שב"ס.

ג. 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים ממועד שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.

ד. 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ה. הפעלת התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ מת"פ 49504-08-18, הנאשם ישלם את הסכום האמור ב 10 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 10.09.2023 ובכל 10 לחודש שלאחר מכן.



ו. 7 חודשי פסילה מלנהוג/לקבל/להחזיק רישיון נהיגה בפועל. מניין הפסילה יחל מיום שחרורו מהמאסר (הנאשם הצהיר כי רישיון הנהיגה שלו מופקד בתחנת המשטרה), ובמצטבר לכל פסילה אותה הוא מרצה כיום.

ז. 8 חודשי פסילה מלקבל/להחזיק/לקבל רישיון נהיגה, על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות של נהיגה בזמן פסילה ועבירת סמים מסוג פשע, משך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

צו כללי להשמדת הסמים.

הודעה זכות ערעור.

ניתן היום, ו' אייר תשפ"ג, 27 אפריל 2023, במעמד הצדדים.